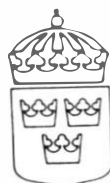

Motion till riksdagen

1988/89:U1

av Per Gahrton m. fl. (mp)

med anledning av skr. 1987/88:177 med redogörelse
för den svenska krigsmaterielexporten år 1987

Mot.
1988/89
U1

I skrivelsen framgår att den svenska krigsmaterielexporten stadigt ökar – samtidigt som vapensmugglingsaffärerna avslöjar att myndigheterna saknar kontroll över att svenska vapen endast hamnar hos tillåtna mottagare.

Enligt regeringens redogörelse var den årliga ökningen av värdet på den svenska krigsmaterielexporten enligt utförselbevis 31,3 % 1986, 21,8 % 1987. Motsvarande siffror för faktisk utförsel var 46 % 1986 och 31,5 % 1987. Det handlar alltså om en *galopperande ökning av svensk krigsmaterielexport!*

Färska siffror från SCB visar att trenden fortsätter också under 1988. Värdet av exporten av vapen och ammunition var under första halvåret 1988 2 303,7 milj. kr. Det är nästan lika mycket som *heldåret* 1986 (2 400,4 milj. kr.) – och en *ökning med 74 % jämfört med motsvarande period 1987!*

Det framgår således tydligt att varken de många vapenskandalerna eller den senaste socialdemokratiska partikongressens restriktiva syn på vapenexport har påverkat regeringens agerande. I stället framtonar bilden av en svensk krigsmaterielexportpolitik som blir alltmer aggressiv och hänsynslös, vilket förutom av volymökningen framgår av att antalet mottagarländer stadigt ökar (1985:35, 1986:38, 1987:40) och i allt större utsträckning återfinns i NATO-länder eller "tredje världen". Varken neutralitetshänsyn eller solidariteten med fattiga folk tycks stå i vägen när regeringen ger tillstånd för krigsmaterielexport.

Hittillsvarande utrednings- och lagstiftningsarbete har inte lett till annat än att exporten (såväl den legala som den illegala) av krigsmateriel har ökat och att svenska vapen blivit inblandade i allt fler väpnade konflikter. *Sveriges fredsrykte har allvarligt skadats av den allt mer hämningslösa vapenexporten.*

Utrednings- och lagstiftningsarbetet har tyvärr karaktär av dubbelspel: ständigt pågår utredningar med delvis vapenexportnegativa direktiv, som kan ge sken av att inskränkningar i vapenexporten planeras – samtidigt som krassa siffror visar att sanningen är den rakt motsatta.

Så sägs till exempel i direktiven till utredningen om krigsmaterielexporten att "även effekterna av ett totalt avbrytande av krigsmaterielexporten bör utredas". (Dir. 1988:41.) Kommer alltså en avvecklingsplan för vapenexporten att tas fram? Man kan betvivla detta så länge inte direktiven är entydigare och utredningens sammansättning också speglar den växande kritiken mot vapenexporten. Nu utgörs medlemmarna av utredningen endast av personer som företräder vapenexportpositiva åsikter; samma sak gäller för övrigt den

rådgivande nämnden i krigsmaterielfrågor.

Mot. 1988/89

U1

Ett nytt läge har inträtt beträffande personsammansättningen av organ med relevans för fred och försvar i och med att såväl miljöpartiet de gröna som vpk har fått representation i riksdagens försvarsutskott. Samtliga riksdagspartier bör vara representerade också i utredningen om krigsmaterielexporten: i den rådgivande nämnden i krigsmaterielfrågor bör finnas företrädare för kritiken mot vapenexporten.

Hemställan

Mot bakgrund av ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ökad restriktivitet vid tillståndsgivningen för krigsmaterielexport omgående bör tillämpas,

2. att riksdagen hos regeringen begär att utredningen om krigsmaterielexporten ges tilläggsdirektiv att presentera en plan för avveckling av svensk krigsmaterielexport på fem år, med början 1989,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att samtliga riksdagspartier bör vara representerade i utredningen om krigsmaterielexporten,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att fredsrörelsen bör vara företräd i den rådgivande nämnden för krigsmaterielfrågor, i första hand direkt genom att företrädare för fredsrörelsen utses, i andra hand genom att också partier med negativ syn på vapenexport ges representation i nämnden.

Stockholm den 10 oktober 1988

Per Gahrton (mp)

Inger Schörling (mp)

Claes Roxbergh (mp)

Jill Lindgren (mp)